

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyösszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 273

TOLLHEGYEN.

— nov. 21.

(Nem dohányzóknak.) A debreceni színházban ujabban nagy számmal kerülnek színre a malszkodó darabok. „Csereleányok“, „Forgószél kisasszony“, „Órnagy“. Az a kérdés, hogy kinek a józólését dícsérjük, a műsor illetén összeállításában: a közönségét, vagy a direktiót? Mindenesetre a színházi bizottságát, amely munkásságát reá nem tartozó személyi kérdésekre és kezdő reporterek színvonalát sem megközelítő részlet-kritikán pazarolja, ahelyett, hogy az elvi és erkölcsi momentumok magasiatára lendülne fel. Eltörtülték vörös színlapot, írják fel e helyett ilyen kétértelmű darabok színlepijára azt, hogy „fértiest“, vagy „nem dohányzóknak“, mert a fehérebb felfogású közönséget mégis csak figyelmeztetni kell arra valamiképp, hogy ma este . . . rossz helyre lép!

(Udvari élet Budapesten.) Budapestre jó az udvar, mert a delegációt puhítani kell. Olyankor van hozzá szerencsénk, a mikor valami — elosztogatni való akad. Mint ahogy pénteki napon a háziszegények árasztják el portánkat. Ker, követel tőlünk a bécsimolach, holott az bizonyos, hogy gazdagabb a bécsi koldus, mint az alamizna-osztó magyar nemzet.

(Vad.) A darabantoknak a korona és a nemzet vezéréi között paktum biztosít valami „habeas corpus“-t. Vagy és épp börtöl menekülhetnek, csak is erkölcsi büntet és tőle félhetnek. Ha már paktum, legyen az

utóhbi factum. Ámbár hiszen az ilyen morális büntetés mivoltát igen megvilágosítja a következő adoma. Összevész valami ravasz számla miatt a professzor és a szállodás.

— Tekintse magát erkölcsileg felpofozottnak! üvölt a tanár.

— Én pedig megvettetem. Önt a bér-szolgán álltal! replikázz a szállodás.

Nem érzik meg a darabban ok, de azért gondolja meg a vádálást hangoztató képviselőházi bizottság, hogy pactum szegés esetén a nemzet is erkölcsi büntetést szenvedve. A nemzeti kormány bukának a pactum megszegésével, holott a büntetést a darabontok érdemlik.

Egyház és vagyon.

— A „Szabadság“-nak írta: dr Nagy Emil országgyűlési képviselő. —

(Vége.)

Budapest, november 21.

Ha vissza tekintünk a történelemben, világosan látjuk, hogy az egyház szellemi hivatása mindig szorosan össze volt nőve a vagyoni lét alakulatával.

A keresztény egyház alapításakor természetellenesen nagy volt az egyes társadalmi osztályok közötti vagyoni különbség, vagyis nem is volt más társadalmi osztály, mint a nagyon gazdagok s a nagyon szegények osztálya.

A gazdagok töméntelen kincseik birtokában az erkölestelenség fertőjében dobzódtak. Akkor még nem voltak részvények, koronajáradék és jelzalog-

papírok, amikbe a gazdag ember bele fektetheti vagyonát s kamatoztathatja. Első sorban és főleg arra szolgált a vagyon, hogy a gazdagok sokat és jól egyenek és igyanak s az italok és ételek mértéktelen élvezete az állatnál lejjebb süllyesztette az embert s a henye étellel kapcsolatban a legdurvább érzéki rabjává tette. Ami kincset nem tudtak már így felemészteni, azzal palotáikat s a kéjlokakat bérelték ki, ezerféle raffineriával igyekezővén a testnek mennél kellemesebb létet biztosítani.

Az emberi lélek elvont tökéletesbülésére ebben a korban még gondolni sem lehetett. Hisz még isteneiket sem képelték elvont tökéletes lényeknek, hanem úgy képelték az olympusi életet, mint a materiális gyönyörök leg-hatványozottabb mértékét s a fő Isten Jupiter szerelmi kalandjai közszájon forogtak s mint a Léda története mutatja, nem átalotta család módon hatyu alakot venni magára, hogy kalandos célját elérje.

Amelyik népnek ilyen az istenről való fogalma, annál nem lehet azon esodálkozni, hogy a vagyonosodás magas fokában karöltve az ember bele fulladt az anyagi élvezetek fertőjébe s elvont tökéletesedésre képtelen volt a lélek.

Ezekkel az érzéki örömben dobzókkal szemben teljes szegénységben és nyomoruságban éltek az emberek milliói és milliói. A gazdagságban dus-

Lefelé

A „Szabadság“-nak írta: Dolmagi Győző.

Lefelé megyek a hegyoldalon,
 Nehezen, fáradtan, ingatagon.
 Aludni de jó lesz a völgy ölnén,
 Nem bánom, ha fel se ébredek én.

Ég felé törtetem a hegyeken,
 Kitarult előttem a végtelen,
 Mehetek aludni, épen elég,
 Hogy rólad álmodjam, végtelen ég.

REGÉNY A VADSZÖLŐVEL BEFUTTATOTT KUNYHÓRÓL.

Írta: Vidovich Ernő.

VII.

Pál levele a menyországba.

Magda!
 Jöjj vissza!

Kövelelem. Először parancsolok neked, s mióta ismerjük egymást, de ezt a parancsot teljesítened kell.

Neki támadok a fényképednek s kétségbeesve kiáltom: Jöjj vissza, kövelelem!

Jöjj vissza csak egy pillanatra, mondd, hogy rossz álom volt ez az elmúlt két hét, beteg voltam s lázas képzelődésemben éltem át ezt a rettenetes tragédiát. De jöjj vissza! Látod térden állva könyörgök előtted, csak még egyszer szíved végig kis kezded ezt az izzó homlokot, hallgassd el forró haláltékom irtózatossá lüktetését.

Nem jössz . . . hiába könyörgök.

Csakugyan igaz volna? Még ma sem tudom elhinni, hogy itthagytál egyetlen boldogságom. Hiába ápoltalak, hiába szoritottam kis hófehér kezéd, te . . . Utolsót mosolyogtál selyem paplanoe ágyadban és szóltál halkán, vidáman utóljára:

— Látod így tökéletes a kunyhó próbálomja.

Mosolyogtam én is. Feléd hajoltam, hogy megcsókoljam ajkadat és éreztem, hogy fehér, harmatos lelked az égbe szállt.

Nem volt az igaz, Magda. Nem tudom elhinni, hogy hűtelen lettél hozzám, hogy itt hagytál örökre. Nem lehet az igaz.

Ami azután következett, arra alig emlékezem. Felöltöztettek a menyasszonyi ruhába s odavezettek hozzád egy borzasztó pillanatban, azt mondták, most látalak utóljára, bucsuztam tőled.

Olyan szépen aludtál. Mosolyogtál reám s visszanevettem, úgy mint régen, mikor a tekintetünk esőolózott. Egyszerre eltűnt előlem az arcod. Éreztem nem látalak többé. Torkom kétségbeesett fájdalom szorongatta, de egyszerre újra ott voltál melletttem, kezéd a vállamra tetted és szelíden szóltál:

— Ne sirt, visszajövök nemsokára.

S én vártalak. Mikor körülöttem zokogtak, én nevettem, hiszen megígérted, hogy visszajössz. És . . . várlak még ma is.

De te nem tartod meg az ígéréted. Nem

Kávéház és szálloda
 — megnyitás. —

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tudatni, hogy — **Erzsébet** — **kávéház és szállodát**, mely Erzsébet ut 111 sz. a. saját házában van, melyet f. hó 20-án megnyitottam. A közönséget finom italokkal, jó kiszolgálással jutányos árak mellett törekedni fogok ellátni.

Szíves pártfogásért esedezik

Fürst Béla, kávé.

lakódó a sok gyönyör miatt nem jöttek emberi lelkük mibenlétének a tudatára, a szegényeket pedig a nyomoruság s a társadalmi lekötöttség állapota nem engedte felemelkedni az emberi lélek méltóságának a piedesztáljára.

Egyikben elégette az emberi lelket az egyenlítő forrósága, másokban megfagyasztotta azt az északi égöv hidege s a két elkülönített társadalmi osztály egymás között nem ismert emberi közösséget.

Ez volt fő vonásokban a pogánykor vagyonerkölesi állapota.

S az emberi lélek tökélyének eme teljes sötétségében egyszerre fölkel a keresztény szeretet és egyenlőség minden beragyogó napsugárra s a gazdagok vig kacajába s a szegények sóhajába beleszólt a szent zsolozsmák dallama.

Az általános emberszeretet nagy igéje megrázkódtatta a szegények újjongása s a gazdagok rémüldözése közben süvített végig a világon: „boldogok a lelki szegények, mert övék a menyeknek országa”.

Hogy az isteni jog, amely megalkotta az emberi lélek transtendenciális tökély felé törekvésének szent hitét, miképpen nyult bele az emberi társadalom vagyoni kérdéseibe is, erről legközelebb.

Pártok egyesülése.

A kormány támogatása.

— nov. 21.

Sok szó esett mostanában a szövöztetett pártoknak egy párba való egyesüléséről, persze a mozgalom elbírálása különböző és igen eltérő szempontokból ítélik meg, pedig a Magyar Állam függetlenségének kivívása csak egyetlen egy szempontot ismerhet el helyesnek!

Leszámítva az alkotmány lerombolásáért

jössz. Almatlan éjszakák vad keserűségében kereslek szobáról-szobára. Sokszor késő éjjel rohanok a kis szobádba, hátha ott ülsz a dolgozóasztalod mellett? Ijedten riadok fel a dolgozóasztalodnál, azt hiszem tüstént a vállamra hajtod azt az édes, szőke fejed. De te nem jössz soha, hiába várlak.

Ezt fogadtad nekem az oltár előtt? Ne kívándd, hogy megőrüljek, jöjj vissza.

Nem bánom sokáig, Magda, én megyek utánad. Nincs nekem senkim ezen a földön, csak a te emléked s ezt feláldozom, hogy még egyszer lássalak.

Oh Magda, csak még egyszer jöjj vissza, egyszer suttogd még a fülemben: Szeretlek, még egyszer szorítsd meg vadul, ezenvedélyesen a kezem: Jöjj vissza, csak egy pillanatra.

Hallgatsz. Panaszos kéréseimre csak a nemre felel, itt várhat az ablakom alatt és együtt zokog velem. Itt ülök egyedül, a hol ketten oly boldogok voltunk.

Nem soká tart már ez. A viszontlátásra, Magda.

Es most itt voltál. Halkan, nesztelenül lopóztál a hátam mögé, végigsimítottad a homlokom azután ideadtad kis kezed, hogy melegítsem meg. Jéghideg volt s én nem tudtam megmelegíteni, éreztem, mint hagyja el az én kezem is a forróság.

Akkor reámosolyogtál, szomorúan, bánatosan s mondtad:

— Jöjj hat!

— Megyek Magda.

Átöleltük egymást s utnak indulunk boldogan, szerelmesen.

küzdő megvetett és a társadalomból kiközösített páriákat, nincs ennek a hazának fia, ki a 48-at elvben alapul el ne fogadná. Mert hiszen nemcsak a politikában, de általában esztelenség volna a jobbat, vagy többet, a kevésbé jó, vagy kevésbé több után helyezni. Már pedig magasztos vágyunkat, függetlenségünk kivívását a 48 iki törvények, míg ellenben a 67 es törvények éppen a közösséget istápolják.

Nemcsak a 48 as párt tulnyomó többsége miatt tehát, de a fenti döntő és elvitázhatatlan érvek alapján, az egybeolvadó pártoknak a 48-at kell a zászlajukra írni.

Nagy ám a bökkenő! Arról ma ábrándozni is képtelenség, hogy a 48 iki törvényekben lefektetett nagy eszméket egyetlen kardcsapásra megvalósítsuk. Aki ezt tenni akarná, fejjel a falnak csinálni politikáját, pedig hát legalább látszólag a 48 as pártnak hevesebb elemei ezt kívánják és erre ösztönzik a pártjokat. Másszóval pártok egyesülésével, a „48” megvalósításának minden nagy akadály szemben, még a királyi szó ellen is, érvényt akarnak szerezni. Már pedig ily alapon a 67 nem egyesül, nem egyesülhet a 48-al soha!

Igen, a 48 at, Magyarország függetlenségét ki kell vinni, ki is lesz viva okvetetlen, de semmi esetre sem a kereskedés akaromja által nagy idő, alkalom, a nemzet és uralkodó közti egyetértés, és a viszonyok előli kinem térhetés, megfogja érlelni biztosan érlelni.

A radikális elemek menjenek ellenzébbe; higgyék el, hogy mint őrszemek a Hazát sokkal nagyobb sikerrel fogják szolgálni, mint ha a pártban maradván és a kormány engesztelő politikáját meg nem érve, szóval és írással izgágáskodnak. Mint ellenzéknek, az ő tárgyilagossá kritikájuk (de nem obstrukciójuk) fegyverévé válik a nemzeti kormánynak Béccsel szemben.

Vidovich Menyhért.

Politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 21.

A függetlenségi párt tegnapi értekezletétől mindenki pikantériákat várt, mert Thaly Kálmánnak Kossuth Ferenc születése napján mondott politikai üdvözlő beszédéből arra lehetett következtetni, hogy a függetlenségi pártban nagyon elégedetlen elem s ha valaha, úgy a tegnapi értekezleten, a költségvetés megvitatása alkalmával kellett volna az elégedetlenségnek kifejezésre jutnia. Ez azonban nem történt meg s úgy nyilvánvaló, hogy a függetlenségi párt még a magatulso elemeivel is egységes. Tegnapi egyébként a szokottnál is többen voltak. Nem a függetlenségi pártkörben és szóba kerültek ott a legaktuálisabb politikai kérdések, ezek között Nagy Ferenc által felvetett oszméje, a mely miatt ellenzéki oldalról mostanában gyakori támadás jön. A part tagjai különféle módon vélekedtek erről a kérdésről, végeredményben azonban megállapodtak abban, hogy ez a kérvény most egyáltalán nem aktuális. A pártnak egyik alelnöke ezeket mondta:

— Mirevaló most a fuzió? A koalíciós pártok között a legtökéletesebb egyetértés s az együttműködés is teljesen egységes. Ha Audrássyék vagy a néppárt be akarnának lépni a függetlenségi pártba, ez ellen igazán nem lehetne tiltakozni. Ez pedig nem fuzió, ebben a függetlenségi pártban egyáltalán nem volna aktív szerepe. De hát erről most szó sincsen.

Ez az egész pártértekezlettel fog el-

telni. Csütörtökön és pénteken tartanak értekezletet az alkotmánypárt és a néppárt és a nemzetiségiek csoportja.

Az új szervezeti szabályzat.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

november 20.

A jog és pénzügyi bizottság tegnap délután — harmadik napja — folytatta a szervezeti szabályzatról készített javaslat tárgyalását.

A gyűlésről tudósításunk egyébként következő:

Jelen voltak: Vecsey Imre elnök, Márk Endre, Kiss Albert, dr. Magoss György, Rickl Antal, dr. Tüdös János, Király Gyula, dr. Sz. Szabó József, Varga Károly előadó.

Három óra után nyitotta meg az ülést Vecsey Imre elnök. Rátérték a szervezeti szabályzat folytatolagos tárgyalására.

Az ügyosztályokról, elsősorban a jog- és pénzügyi osztály szervezését tárgyalták.

Ennél a szakasznál arról volt szó, a főjegyző vezesse e tovább is a jog- és pénzügyi ügyosztályt, avagy ne legyen a főjegyzőnek külön ügyosztálya és az ügyosztályt betöltendő hatodik tanácsnokra bizzák.

Márk Endre ajánlja, hagyják meg úgy, hogy az ügyosztály vezetője a főjegyző legyen.

Magoss György lehetetlennek tartja, hogy a főjegyző önálló ügyosztályt vezessen.

Márk Endre szerint megfelelő erősegélyvel sivegezhetheti az ügyosztály teendőit.

Vecsey Imre ajánlja, ha már elveszik a főjegyzőtől az ügyosztályt, legalább a jogügyi elnökséget hagyják meg neki, mert különben képtelen a város ügyeivel megőmerkedni.

Tüdös János szerint megfontolás tárgyává kell tenni, vajjon a főjegyző, ha ügyosztályvezető marad, elláthatja e azokat a teendőket, melyek reá, mint főjegyzőre és a polgármester állandó helyettesére hárulnak.

Varga Károly nélkülözhetetlennek tartja, hogy a jogügyi osztálynak önálló vezetője legyen.

A bizottság meghagyja az eredeti szakaszt, vagyis a főjegyző továbbra is megmarad a jogügyi osztály vezetője.

Ezután a gazdasági és erdészeti ügyosztályról szóló szakasz tárgyalására tértek át.

Tüdös János megjegyzi, hogy a téglagyári ügyeket is ezen ügyosztályba kellene beosztani.

Király Gyula gazdasági tanácsnok kijelenti, hogy ő szövegezte a szakaszt s azt hiszi, hogy helyes a hatáskörnek precizitása.

Magoss György indítványt tesz a „gazdasági” szónak a „törzsgulya” kifejezés mellől való törlesztésére.

A szakaszt elfogadták. Király Gyula gazdasági tanácsnok a gazdasági és erdészeti ügyek nagy számára való tekintettel kéri a bizottságot, hogy az ügyosztályba 1 fogalmazó és egy írnok alkalmaztassék.

Török Gábor indítványozza, hogy az „erdőmesterek” kifejezés mellől a „fő” szó töröltessék.

A bizottság nem fogadta el az indítványt.

Király Gyula a „városgazda” elnevezést gazdasági felügyelőnek kívánna módosítani. A városgazda címet a gazdasági gyakornok kapja.

A 22. § t. a bizottság apróbb módosításokkal fogadta el. A 23 ik szakaszt ugy-szintén.

A rendészeti, egészségügyi, építkezési és iparkihágási ügyosztály meghatározásáról szóló szakasz volt a következő.

Aczél Géza ajánlja, hogy a város kerétszeti ügyei a főmérnök hatásköre alá osztassák be. Hosszasan indokolja hogy erre miért van szükség.

Fejér Ferenc helyesli az indítványt, mert így legalább nem lesznek olyan torzszülöttei a város szépségének, amint például a váosháza előtti park.

Márk Endre nem osztja ezt és kívánja,

hogy az összes kertészeti ügyek a gazdasági hivatal kebelébe osztassanak be.

Tudós János a Márk Endre javaslata mellett foglal állást. Nem találja célszerűnek a rend megbotlyogtatását.

Török Gábor a kertészeti ügyek hatásköre alól való kivonását nem találja célszerűnek. Ő botanikus volt, tehát ért valamit ehhez, talán többet, mint a főmérnök, aki soha életében nem foglalkozott a kertészettel.

— Meggyőző érvek! — hangzott mindenfelől.

Aczél Géza kijelenti, hogy örül, ha megszabadul a kertészettől. Nem nagyon utána.

Az indítvány felett szavazott a bizottság s nem fogadták el.

A bizottság ma nem tart ülést, hanem pénteken és szombaton d. u. tartja folytatógagos ülést.

KÖZIGAZGATÁS.

Adórajstromok. Az 1906—7-ik évi fegyveradó kivétési rajstromok elkészülvén, az 1888. évi XLIV. t. c. 16. §-a értelmében folyó évi November hó 22-ik napjától November hó 30-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére lesznek kitéve. Mirel a t. adófizető közönség oly felhívással értesítetik, hogy ezen rajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekintsek meg és ha a kivétel ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásaikat a városi adóügyi osztálynál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételénél nem fognak. Debrecen, 1906 évi November hó 21-én. A városi adóügyi osztály.

A VII. állategészségügyi körzet a sertésvész miatt további intézkedésig zárlattal helyezettett, onnan származó sertéseknek el vagy vásárra való felhajlása tilos.

IRODALOM.

Falusi zsidók. Megjelent Mórítz Pál, a kiváló író ily című könyve. Az illusztrációkkal bőven ellátott munka 102 oldalon 21 rajzot és elbeszélést tartalmaz. Ára 2 k. Legközelebb bővebben ismertetjük.

Iparoskáté. Dr. Dóczy Sámuel, az orsz. iparügyi miniszter pénztárnoka és ügyésze hirdet előfizetést. „Iparoskáté” gyakorlati útmutató általános ipari kérdésekben című munkára. A 15 ivre terjedő mű ára 2 k. lesz. Megrendelések a szerző címére, Budapestre küldendők. Amint az előfizetési felhívás írja, a mű összefoglalása lesz ez, mindenfajta jogszabálynak és tudnivalónak, a mit szem előtt kell tartani, kifelé: a megrendelővel szemben és befelé: az üzleti személynél szemben, ezenkívül felvilágosító az adó- és illeték-ügyekben és a peres ügyek mindennapos kérdéseiben.

A „Jogászélet” tizedik száma a szokott bő tartalommal jelent meg. Tatay Zoltán szerkesztő bevezető cikkben méltatja a lap most létesült szerkesztőségi helyiségének fontosságát. A Tárca Csokonairól szó. Óvady Mihály a közös tulajdonról értekezik. Közölve van még Kuthy Sándor pályadíjnyertes ódája a „Csokonai” Többi rovat: Színházi és Zene, Hírségi élet, Hivatalos rész.

Kérelem. A „Magyar Szocializmus” című könyv e hó végén megjelen. December hó első napjaiban úgy megrendeltem valamin azokat a kik már könyvemre előfizettek, (ez utóbbiak bérmentesen amazok pedig postai utánvétellel) kézzel kapják a könyvet. Felkérem ezúton is mindazokat, akiknél előfizetési ívek vannak, hogy az íveket és a bevételzett előfizetési névszázadokat szíveskedjenek hozzám posta fordítással beküldeni, hogy a könyvek szétküldése fennakadást ne szenvedjen. Debrecenben, Piac u. 89. sz. a. Hazafias tisztelettel dr. Király Péter ügyvéd.

NAPI HIREK.

Ma-pról-napra.

— nov. 21.

Ej, haj, mi már semmit se bánunk,
Már minden mindogy minekünk,
Minden mindogy . . . és félreosapjuk
Fütytyezővel rá a süvegünk.

Minden mindogy! Óh, értsd meg, ember,
E jelszó népeket megölt.
Élfásult, nem törődöm népet
Nem védelmez se ég, se föld.

Ébredj, magyar! Törödj magaddal
Ugy sem törődik más veled,
Ne törd némán, hogy eltaposson
Sok talizmán ellenfeled.

S ellenséged, ha szót nem értne,
Bizony nyúl az öklödre vár,
Ébredj! Ne fásulj és ne dermedj,
Mert ez a dermedés: — halál!

Fenő.

A drágaság és a városi hatóság.

— nov. 21.

Debrecen város törvényhatósági bizottságát, a közönség köréből vett kérések alapján s a magunk részéről is kérjük, hogy intézkedjék erősen és gyorsan a drágaság dolgában. Türelmetlen már a drágaság Debrecenbe. Valamelyik testületnek kell egyetemesen minden erő és módot a drágaság ellen. Debrecen város hatósága leírja a maga rendes napi teendőit, de, úgy látszik, kedve nincs arra, hogy a drágaság dolgában segítsen. Pedig itt az utolsó óra, küszöbön a tél s Debrecen városának kötelessége, hogy sok kevésbé fontos ügy helyett ezzel a kérdéssel foglalkozzék. Tegyenek rendkívüli intézkedéseket. Vásároljon élelmiszereket, huszt maga a város, hozasson élelmiszert akár a külföldről, ha itt az országban nem kapható, saóval: próbáljon valamit s tegyen valamit.

A város tanácsának s a közgyűlés tagjainak egyaránt kötelességük, hogy ebben a kérdésben ne maradjanak tovább is érthetetlenül közömbösek és télenek.

A legalaposabb és legerélyesebb akciót kell kezdeni; segítségül kell lennünk a város polgárságának abban, hogy a drágaság, a nélkülözés réme ne pusztítson már tovább. Ki segítsen ebben, ha nem a város képviselő-testülete? Ezért ismételtén sürgős intézkedést kérünk. Ki az a városnál, aki e kérdéssel gyökeresen foglalkozott s ki az, aki intézkedni akar? Nem tudjuk, nem is lehet tudni, mert eddig nem történt kellő intézkedés.

Minden más kérdés mellékes most, annyira sürgős s annyira fontos ez az ügy.

Reményünk van arra, hogy a legközelebbi közgyűlés már kiindulási pontját fogja képezni a legsürgősebben megindítandó akciónak, mely nem merül ki egy ankétben, hanem állandó s alapos segítséget hoz a nyomor ellen, mely itt fenyeget.

*** A Bocskay szobor leleplezése.** A Bocskay-szobor leleplezésére és az ezzel kapcsolatos ünnepekre serényen folynak az előkészületek. Az ünnepre szóló meghívók már elmentek a városi törvényhatósági bizottság és a Csokonai körtagjaihoz, a helybeli egye-

sületekhez és a hivatalfőkhöz, továbbá a hajdúvárosokhoz és a hejduvármegyei képviselőkhöz. A rendezőbizottság most becsátja forgalomba az ebédjegyeket az ünnepi köz-ebédre. Az emlékkertben is sürgősen folyik a munka. A ki meghívót, vagy ebédjegyet óhajt, az sziveskedjék Varga Károly tb. tanácsoshoz, a szoborbizottság jegyzőjéhez fordulni.

*** Átalakítások a megyeházán.** A vármegyházán a főispáni lakas renoválása után újabb átalakításokra készülnek. Az ódon épületet teljesen átalakítják, s lehetőleg a modern igényeknek megfelelően rendezik be. Az átalakítási terveken most dolgoznak.

*** A sorozás eredménye.** Tegnap a II. ik korosztálybeli hadkötelesek közül 37 katonakötelet soroztak be. Ma a III. ik korosztálybeliek állanak elő.

*** A póttartalékosok kártalanítására,** a mint már többször megírtuk, a kormány milliókat vett be költségvetéséből. A szétosztást megelőzőleg fel lettek szólítva a törvényhatóságok, hogy a segélyre szorulókat neveit terjesszék fel a kormányhoz. Értesítéseink szerint Debrecenben 200nál többet terjesztettek fel s így azok 3—4 hét alatt kapják meg a kártalanítási összeget.

*** A jogügyi bizottság ülése.** A jog-és pénzügyi bizottság ma d. u. nem tart ülést. A bizottság pénteken, szombaton d. u. folytatja a szervezeti szabályzat tárgyalását.

*** Kevés az ujjonc.** Három nap óta folynak Debrecenben a sorozások. Az utcákon vig legények nótáznak, de ezek sem azért dalolnak, nótáznak, azért bejutottak a császár hadseregébe, hanem hogy megszabaduljanak a fekete sarga angyalbőr viselésétől. A mostani sorozásnál már a második napon előtérbe a zárószámot és így a II. korosztályból csak a legszálasabb legényeket eskették fel a császár iránti hűségre, vak engedelmességre. Az I. korosztályban 235 legény közül 86-ot, a II. korosztályban 150 közül 17-et soroztak be. Érdekes ez az aránylag kis létszám épen most, amikor szélteben az ujjoncok szám felméréséről beszélnek. A sorozások eredménye ezt a szóbeszédet meg nem erősíti, mert a besorozottak alacsony létszámú nem az előállott legények — az ujjoncanyag-selejtelességből származik, hanem mert a létszám hamar betelt és nem volt szükség több emberre, míg juniushan, amikor a múlt évi ujjoncok állottak a sorozó bizottság elé, a létszám sokkal magasabb volt. A sorozásokat egyébként folytatják és holnap a III. korosztálybeliek, holnapután pedig az idegen illetőségűek kerülnek sorozás alá.

*** Fráter Loránd hangversenye.** Fráter Loránd, az országghü dalköltő, a magyar nótafa, hirtelen közbejött betegsége miatt folyó hó 25-ére jelzett hangversenyét a jövő hó december 6-án, este 8 órakor fogja az „Arany Bika” disztermében megtartani. Énekszámait, illetőleg a legszebb magyar zótáit ezuttal részben saját hagedükíséretével, részben Tarnay Alajos fővárosi zongoraművész közreműködésével fogja előadni. A hangverseny iránt városunk zenekedvelő közönsége szokatlan érdeklődést tanúsít, ezideig már az összes páholy jegyek elkelték. Jegyek kaphatók Csáthy Ferenc zenekereskedésében Egyháztér 2. sz.

*** Felolvasó est** Holnap esütörtökön lesz a harmadik felolvasó est, melynek pompás műsora a következő: Az estét dr. Ujfaluassy Géza nyitja meg. Zongorán játsza: Tóth: Berceuse és Chaminade: Pierette ballet musique. Utána Zilahyné Singhoifer Vilma én kel Ninon operából s Tarnaytól egy bős dal. Majd Zilahy Gyula mono-lógot ad elő. Utána a Cigányzenéről tart felolvasást Drumár János, amelyhez kíséretet szolgáltat a Magyar Testvérek kitűnő zenekara. Törögató szóló, klasszikus és ma-

gyar zene dominálják műsorukat. — Végül aztán Clemens Bertram, a hírneves tenorista éneklő: Gastaldon: Musira Proibita. A kitűnő tenoristát, aki tegnapi hangversenyét rekedtsége miatt nem tudta megtartani, holnap már hallgathatja a felolvasó-esték közönsége. Az estélyre jegyek a mai folyamán Mihailovits Jenő gyógyszerárában kaphatók.

* **Őszi napok.** Hol hűvösebb, hol verőfényes őszi napokat élünk. Ha az időjárás nem változik, fekete karácsonyra van kilátásunk. Erre vall a feltűnő jókedvvel röpködő, szívós életű legyek szokatlan nagyszáma. Észrevételük magukat, mert bármi nagy legyen Debrecen területe, a szemtelenség mégis többnyire az ember órára szállnak. Épen mint a darabontok.

* **Értesítés.** A gazdasági ismétlő iskolakötelesekhez és szülőkhöz. A gazdasági ismétlő iskolához tartozó összes ügyek (felmentés, mulasztás igazolás) elintézését Juhász József gazd. szaktanító fogja minden héten szerda és szombat délután 2—4 óráig városház I-ső emelet 25-ik sz. szobában elintézeni. Más időben sem Nt. Kiss Albert ev. ref. iskolaszéki gondnok urnál, sem pedig Oláh Károly községi iskolaszéki II-od elnök urnál az iskolakötelesek, vagy felügyelőik ne alkalmatlankodjanak.

* **Fegyveradó.** Az 1906—7 ik évi fegyveradó kivetési lajstromok elkészülvén, folyó évi nov. hó 22-ik napjától november hó 30-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófelvétel közönség oly felhívással értesítettik, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák alatt bármikor tekinthetők meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásaikat a városi adóügyosztálynál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételini nem fognak.

* **Ipartestületi hír.** A kovácsok szakosztálya e hó 28 án pénteken délután 3 órakor ülést tart az ipartestület nagytermében. Ezt követve békéltető tárgyalást tartanak, melyen a kovácsmesterek és alkalmazottaik közt felmerült diferenciákat intéznek el.

* **Előkelő álarcosbál a farsangon.** A debreceni jogász és tisztviselőkörben választott bizottság szóvivője az idei farsang egyik legéletrevalóbb mulatságának terveit. A kör ez idei farsang elejére előkelő és teljesen zártkörű álarcosbált akar rendezni, amely hivatalos leendő debrecen társadalmába egy kis vért, egy kis üdéséget önteni. Az előkészítő bizottság mindent megtesz, hogy a bál a legjobban sikerüljön. Eddig arról tárgyalt, hogy a bál teljesen zártkörű legyen és sikerült is neki a legalkalmasabb módot megtalálnia. Így a legszebb reményekkel tekinthetünk a jogász és tisztviselő kör ezen életrevaló vállalkozása elé.

* **A festőmunkások mozgalma.** A festőmunkások szociális törekvései nyilvánvalók, ismét bérfelemelést követelnek. Ez ügyben árasztották el ma reggelre az összes utcacsarkokat piros plakátokkal. A falragaszok tartalma a következő: Felhívás a szervezett festőmunkásokhoz! Szaktársak, folyó hó 22 én csütörtökön este 8 órakor szakszerveleti helyiségünkben, Csepő-utca 52. rendkívüli közgyűlést tartunk. Minden festősegéd és segédmunkás ott legyen, mert fontos ügyek kerülnek tárgyalás alá. Tisztelettel a vezetőség.

* **A Magyar Mezőgazdasági Szeszgyárosok Országos Szövetsége** november 25-ikére országos kongresszusra hívta össze a mezőgazdasági szeszgyárosokat és szeszgyárakat kérelmező érdektársakat. A kongresszus tárgya: 1. A létezőekben fennyegetett mezőgazdasági szeszgyárak helyzetének

tárgyalása és a veszedelem elhárítására alkalmas intézkedések megbeszélése. 2. Mezőgazdasági szeszgyárakat kényeztető gazdasági jogos kiváltságainak kielégítését biztosító program megállapítása. 3. A törvényhozáshoz és a kormányhoz monstre küldött szesz menesztése és a kongresszuson elfogadott memorandumnak átnyújtása.

* **Cyanus halál.** Dr Kenézy Gyula az állami gyermekmenhely főorvosa ma délelőtt feljelentést tett az ügyészségnek, hogy Szentosi Mária hét éves gyermek ma ottigen cyanus körülmények között meghalt. Az ügyészség nyomban vizsgálatot rendelt el az ügyben és dr Izsó János törvényszéki orvos a vizsgálóbíróóság kiküldöttével még a délután folyamán megejtette a boncolást. A boncolás eredménye még ismeretlen.

* **Anyakönyvek módosítása.** A hivatalos lap közli az igazságügyminiszter rendeletét az állami anyakönyvekről szóló 1894. évi XXXIII. törvények módosításáról alkotott 1904. évi XXXVI. törvények életbeléptetése tárgyában. A rendelet ez:

Az állami anyakönyvekről szóló 1894. évi XXXIII. törvények módosításáról alkotott 1904. évi XXXVI. törvényeket az utóbbiak 29. §-ában nyert megbízás alapján 1907. évi január hó 1 én életbeléptetjük. Az állami anyakönyvek vezetése tárgyában egyidejűleg folyó évi 800.000 B. M. sz. a. kibocsátott új Utasítás a „Belügyi Közlöny” f. évi 48. számában a házasság kihirdetése, megkötése és anyakönyvvezetése tárgyában folyó évi 20.000 I. M. sz. a. kibocsátott új Utasítás pedig az „Igazságügyi Közlöny” f. évi 11. számában jelenik meg. 1904. évi XXXVI. törvények életbeléptetésére vonatkozó közelebbi rendelkezéseket a törvényhatóságokhoz szintén ezzel egyidejűleg kibocsátott f. évi 118.340 sz. belügyminiszteri körrendelet tartalmazza.

Ugyancsak közli a hivatalos lap a magyar királyi miniszterium 2800—1906. M. E. számú rendeletét a diplomáciai képviselők, konzulok és ezek helyettesei, mint magyar állami anyakönyvvezetők által kövendő eljárásnál szükséges eltérések megállapítása, valamint a tengeri hajókon utazás közben előforduló születések és halálesetek nyilvántartása és tanúsítása tárgyában. A magyar királyi kormány az 1906. évi október hónap 4-ik napján kelt minisztertanácsi határozattal, az 1894. évi XXXIII. t. c. 20. szakasz e) pontjában és az 1894. évi XXXIII. t. c. 79. szakaszában nyert felhatalmazás alapján, a magyar törvények értelmében a házasságkötés jogával és a magyar állami anyakönyvvezetői hatáskörrel az 1907. évi január hónap első napjától kezdve felruházta a durazzói gyurgyevói, krajovai, mitrovicai, plojesti, prizreni, tientsini, turnszaverini, valonai és várnai os. és kir. konzuli hivataloknak mindenkor vezetőit és ezek helyetteseit.

* **Megölte az alkohol** Hiába, az iszákosság rut szenvedélyét csak nem sikerül semmiképpen kiirtani a gyöngébb jellemű emberek lelkéből. Ez a betegség is, mint valami veszedelmes ragadós járvány szedi áldozatait egyre másra s nincs orvosság, amelylyel pusztítását megakadályozhatnók. Ma Vaskóh-Szohodor községből érkezik híre egyhirtelen halálesetnek, amelyet a tulságos mértékben élvezett pálinka idézett elő. Nyika Átyim ottani lakos ma az utcán összeesett és azonnal meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember halálát az iszákosságtól beállt szívszéihűdés okozta.

* **A beafsteak feltalálója.** Egy szakácsművészeti folyóiratban azt olvassuk, hogy a beafsteaket nem az angolok, hanem egy régi római férfiu találta fel. Ime, itt adjuk a beafsteak eredetéről szóló naiv mesét: Egy előkelő római, Lucius Plancust, Trajánus császár valami félreértés miatt arra ítélte, hogy a Jupiter tiszteletére bemutatott áldozatnál alantas munkát végezen. Minden

erőlködése dacára az oltár elé cipelték és arra kényszerítették, hogy a husáldozat maradványait az izzó parázon megforgassa. Minthogy az előkelő szenátor gyakorlatlan volt ebben a szerepben, elejtett egy husdarabot a mikor felvette, a forró hus megégette ujját. A szenátor is, mint akárcsak a mostani emberek, hirtelen a szájába dugta megégett ujját és istennek csodája — abban a pillanatban nagyszerű felfedezésre jutott. Azt tapasztalta ugyanis, hogy Róma összes nyálkáságai meg sem közelítik a parázon sült hus ízét. Ettől a pillanattól kezdve megadásal engedelmeskedett a császár parancsának és várta az alkalmat, hogy Jupiter áldozatánál megjelenhessen. Szívesen végezte már a szolgálai munkákat is, csak hogy élvezhesse a pompás csemegét.

* **Rendőri hírek.** Ma éjjel a rendőrség bűnügyi osztályára kísérték be Tóth Istvánnét koldulásért, Nagy Gyula 16 és Gottlieb Ferenc 17 éves suhancokat pedig osavargásért. Egyelőre mindhármukat őrizet alá vették.

* **Leányszöktető zenetanár.** Ezen a címen e lap 1904. évi szeptember 20 án megjelent számában cikk jelent meg, amelyben Kertész László hírlapíró megírta, hogy Tóth Árpád jelenleg miskolci zenetanár megszöktette egyik fiatal leánynövendékét és elhagyta a vele egy intézetben tanító feleségét két kis gyermekével. A törvényszék a zenetanár feljelentésére a hírlapíró sajtóvétségért 100 korona pénzbüntetésre ítélte a bizonyítás mellőzésével. Az ítélettel felebezés folytán ma foglalkozott a kir. ítélőtábla büntető tanácsa Széll Farkas tanácselnök elnöklésével. Az ügyet Horváth Bálint bíró referálta, a vádat dr. Széke főügyész helyettes képviselte, a vádlottnak dr. Révi Nándor volt a védője, a közvédő pedig dr. Popper Mór volt. A tábla az első bíróság ítéletét helybenhagyta. A tábla végzését az ügyész és a közvédő tudomásul vették, a vádlott azonban a bizonyítási eljárás mellőzése miatt semmisségi panaszt jelentett be, aminek a tábla helyet adott.

x **A legjobb pörkölt kávé,** folyton frissen pergelve *Félegyházi Jánosnál* Piac-Miklós-utca sarkán.

x **Hölgyek figyelmébe.** Ujbéli be vásárlásomról biza érkezem, alkalmi vétel folytán félárban vásároltam 50 drb. szebbnél szebb színházi köpenyt, hosszú női palétót, szörme kabátot, gyermek felöltőket — ezen készletből tart, saját érdekében keressék fel Rózsa Ignác női felöltő áruházát, Kistemplombazár, mivel sehol oly olcsón nem vásárolhat, mint ott.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres királyi balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányezori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu” gyógyszerár 107—x 51.

x **Megnyitak** a Hungária kávéház ujjannan átalakított s tetemesen megnagyobbitott helyiségei. Az intelligens családok egyedüli találkozó helye. — Naponta zene estély. — Hideg buffet. — Saját termésű borok. Tisztelettel Weichinger Károly.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Vakmerő rablás a Csapó-kertben.

Esküdtársai főtárgyalás.

(Saját tudósítónktól.)

— november 21.

Múlt év február havában Kánya Lajos csapókerti lakos házában vakmerő rablótámadás történt. Már jóval elmult éjjel, mikor Kánya Lajos az udvar felől gyanus zajt hallott. Nyomban fel is kelt és kiment az udvarra, hol meglepetéssel tapasztalta, hogy két ismeretlen bekormozott arcú alak pince ajtaját nagy igyekezettel fessegetik.

A rablók a belépő házigazdát nyomban észrevették. Megtámadták, de mielőtt testi épességében kért tehetek volna, ez revolvert rántott elő és több lövést tett megtámadóira.

A lövések nem találtak. A rablók azonban megrettenve elmenekültek. Kánya Lajos ezután nyugvóra tért abban a tudatban, hogy a rablók nem vittek el semmit. Csak reggel vette észre, hogy óljából 7 tyuk és 1 kakas hiányzik.

Feljelentése folytán a debreceni csendőrség megindította a nyomozást és a tetteseket csakhamar Pataki András és fia ifj. Pataki András személyében. A harmadik tettest széleskörű nyomozás dacára sem tudták elfogni.

A vizsgálat során azonban id. Pataki András teljesen tisztázta magát a vád alól, és csupán a fia ellen merültek fel bizonyítékok és gyanúok. Ez a rablási kísérlet illetve lopás képezte a mai esküdtszéki tárgyalás tárgyát. A tárgyaláson Oláh Miklós dr. elnökölt. Szervező bírák Balogh Zsigmond és Tóth Aurél voltak. A vádhatóságot dr. Dézsi Lajos képviselte, míg a védelmet Ballsi Béla dr. látta el.

Rendes esküdtek Bőr Sándor, Darvas Aladár, Freneli Gyula, K. Kiss József, Sarkadi Ferenc, Szabó József, Szilágyi Bálint, Varga István, Varjasi Gyula, Korom Benjámin, Nemes Mihály, V. Nagy Gusztáv. Pétesküdt Sztraka József.

Az esküdtszék megalakítása után a vádlott kihallgatása következett. Az általános kérdések után tagadja, hogy aznap éjjel járt volna Kánya Lajosnál. Azt vallja, hogy egész nap, sőt egész éjjel szülei lakásán tartózkodott.

A vádlott kihallgatása után Kánya Lajos hallgatták ki. Kánya kijelentette vallomásaiban, hogy a három tettes közül csupán ifj. Pataki József ismeri fel. Ugyanezt vallotta felesége és fogadott fia Pap Lajos.

Kihallgatták ezután a vádlott édesanyját ki egy izben szintén gyanúsítva volt a rablás elkövetésével, id. Pataki András mindenképen kiakarta menteni fiát a bajból abilitis igazolt, amely szerint fia az emlékezetes éjjelén vele együtt otthon tartózkodott. Ugyanezt vallotta felesége a vádlott édesanyja is.

Több tanut hallgattek még ki, kik mindannyian a vádlott ellen vallottak.

A főtárgyalást ekkor az elnök délutánig félbeszakította.

Délután az esküdtekhez intézendő kérdések szövegezésére majd a perbeszédre került a sor. A perbeszéd elhangzása után Oláh elnök a szokásos utbaigazításokat adta meg az esküdteknek.

Mire az esküdtek rablás vétségében mondták ki bűnösnek, a törvényszék pedig a verdikt alapján 3 holtági fegyházzal sújtotta a vádlottat. Az ügyész és védő az ítélet ellen felebbezést nem jelentettek be így ez jogerőssé vált.

A Fehérvári kormány vád alá helyezése.

Az igazságügyi bizottság ülése.

Távirati tudósítás.

— nov. 21.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délelőtt tartott ülésében foglalkozott a Fehérvári kormány vád alá helyezésével. Egész sereg tartalmasabb-

nál-tartalmasabb felszólalások hangzottak el.

A tárgyalás során Polónyi Géza mintegy háromnegyed órás beszéde után felszólal Kossuth és kijelenti, hogy a képviselőház hozhat megbélyegző határozatot, de a vád alá helyezést ki nem mondhatta, anélkül, hogy a jelenlegi kormány le ne vonná a konzekvenciákat. Mikor arról volt szó, hogy alkotmányunk megmentessék, akkor ők, kik a kormányzásra vállalkoztak nem tehetek egyebet, minthogy az ismeretes feltételeket elfogadják. A bizottságnak — fejezi be Kossuth — nemcsak a dolgok jogi, de politikai oldalát is mérlegelni kell.

Ezután Visontai Soma a Fehérvári kormány bünlajstromát ismertette kétórás beszéd kíséretében és beterjesztette a határozati javaslatot, mely szerint a képviselőház megállapítja, hogy a Fehérvári kormány alkotmányunk minden biztosítékát megdönteni akarta, mindazonáltal a ház méltányolja az ország helyzetét és ezért mellőzi a vád alá helyezést. Mindemellett a Fehérvári kormány tagjait kiszolgáltatja a nemzeti lelkiismeret és a sajtó ítéletének, mely fölöttük már amúgy is pálcát tört, hogy örök intelmül szolgáljon és tanulságot merithessen belőle a jövő nemzedék. A Fehérvári kormány — tagjai azért mint a — nemzeti ügy áruló, mint a haza hűtellen fiai, mint gonosz tanácsosai a királynak, megbélyegzetnek és a képviselőház utasítja a belügyminisztert, hogy jelen határozatot az országos közhatóságok útjára, továbbá a falragaszok hozta a nemzet tudomására. Az elnök ezután az ülést bezárta.

A bizottság holnap folytatja tanácskozásait.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Csütörtök, „A csók“ vigjáték Karczag Mariska első fellépte. (A)

Péntek, „Takarodó“ dráma Karczag Mariska utolsó fellépte. (B)

Szombat, „Szép Ilonka“ daljáték. Ujdonság bérletszünet.

Vasárnap, d. u. „Koldus gróf“ operette bérletszünet. Este „Szép Ilonka“ daljáték kis bérlet.

| **Karczag Mariska** végzett szini iskolai növendék, holnap kezdi meg két estére terjedő vendégszereplését. Első fellépte holnap csütörtökön lesz. Színré kerül Dóczy Lajos remek vigjátéka „A csók“ melyben a vendég „Mariita“ pór leányt játsza. A vigjáték többi szereplői Hahnel Aranka, Lukács Juliska, Szakács, Ternyei, Békés, Bérezi, Deésy, stb. A második este pénteken „A Takarodó“ ban lép fel Karczag Mariska. A dráma egyetlen női szerepében. A többi szereplők, Bérezi stb. A vendégszereplés iránt, minthogy az szerződötési célból történik, nagy érdeklődéssel viseltetik közönségünk.

| **Szép Ilonka** daljáték előadása iránti nagy érdeklődésre való tekintettel Zilahy igazgató úgy intézkedett, hogy a daljáték szombati és vasárnapi előadásaira a jegyek ezuttal kivételesen már holnaptól, csütörtöktől kezdve válthatók a színházi pénztárnál. Szombaton „A“ bérletszünet lévén, az „A“ bérlet jogai az nap délelőtt 10 óráig tartanak fenn. A daljátékokra szorgalmasan készül a személyzet, naponta folynak a próbák tel-

jes zenével, az új díszletek is csaknem teljesen készen vannak, úgy, hogy pénteken már díszletes házi főpróbát tarthat a személyzet. A daljáték főszereplői Zilahyné, Főthty Frida, Radó Anna, Vida Ilona, Polgár, Arkosy, Békés, Sarkadi, Szakácsné, Bay stb.

TÁVIRATOK

A király Budapesten.

Budapest, nov. 21. A király kíséretével együtt ma délután megérkezett Budapestre. A nyugati pályaudvaron, hol Fülep polgármester és Boda főkapitány fogadták óriási néptömeg gyűlt össze, mely a királyt kiszállásakor szünni nem akaró éljenzéssel fogadta.

Dániel Pál megválasztása.

Dárdány, nov. 21. A dárdányi kerületben tegnap lefolyt képviselő választáson Dániel Pál alkotmánypárti jelöltet 300 szöbbséggel megválasztották.

A külügyminiszter jelentése.

Bécs, november 21. Félhivatalosan jelentik, hogy báró Aehrenthal külügy miniszter exorzéját nem az osztrák költségvetési bizottságnak vasárnap délután tartandó gyűlésén fogja elmondani. A külügyminiszter jelentését csak a tárgyalások újra való megkezdése után, vagyis december első napjaiban fogja előterjeszteni.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, nov. 21. A függetlenségi párt tegnap esti értekezletén, melyen a kormány minden tagja részt vett, több mint négy óra hosszat tárgyalta a költségvetést és a hosszú idő alatt a kisebb tárcák mellett csupán a bel. és a val. eszközök-tatásügyi költségvetéstintézteel. A többi tárcát a holnapra kitűzött értekezleten tárgyalják. A mai tanácskozáson Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc és Apponyi Albert miniszterek több érdekes és fontos nyilatkozatot tettek. Így a miniszterelnök Barabás kérdésre bejelentette, hogy a kormány nemcsak állja, hanem szigorúan ragaszkodik programjának minden egyes pontjához. Az alkotmány biztosítékok dolgában javaslatokat terjeszt majd elő, mindennél és minden téren a magyar nemzeti érdeket tartja szem előtt és a nemzeti állam teljes megépítésére törekedik. A választói reform kérdésével a legteljesebb komolysággal foglalkozik és már az előkészítés előre haladott pontján van. A választó kerületek új beosztása is készül és itt is a magyar nemzeti szempontok az irányadók. A miniszterelnök és Kossuth, mint pártelnök kijelentették, hogy bár nincs kifogásuk a beható vita ellen, mégis inkább óhajtának a költségvetés szakkerü tárgyalását, idő kimelés szempontjából. A tanítói kar fizetés rendezése dolgában is két fontos nyilatkozat hangzott el. A miniszterelnök is kevesli a kultusz költségvetést. Apponyi pedig lelkes szeretettel emlékezett meg a tanítóságról, amelynek érdekei szívéhez közel állanak. A népi iskolai reform javaslatot már legközelebb a Ház elé terjeszti. A delegáció dolgában a miniszterelnök javaslatára a párt egyhanguan elhatározta, hogy a régi, vagyis a tavaszi delegáció megmarad. Az értekezlet este pont tíz órára ért véget.

Megvert aljegyző

Marosvásárhely, nov. 21. Déda községtén Reicher Aladár szászrégeni helyettes főszolgabíró közjegyzői irodájában megtámadta Paitói Vilmos volt aljegyzőt. A veledés közben négy ujját kitorzte és a fején súlyos sérüléseket ejtett.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, november 21.

Buzskinálát mérsékelt, vételkedv gyenge. Szilárd irányzat mellett 20.000 métermázsra került forgalomba valamivel magasabb áron. Egyéb gabonanemek közül tengeri tartóit, zab szilárd. Rozs forgalom nélkül, árpa változatlan.

Idő: szép.

Buzs áprilisra	14.96—98.
Rozs áprilisra	15.54—56.
Zab áprilisra	13.36—38.
Tengeri 1907 májusra	14.98—15.
Repce augusztusra	10.38—40.
Rozs októberre	26.80—27.
Zab októberre	—
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	—
Buzs októberre	—

Városi Színház.

Bérlet 45. szám (A) Bérlet 45. szám. (A)

Debrecen, szerda, 1906. évi november hó 22-én:

Karczag Marcsa első fellépte:

A csók.

Vigjáték 4 felvonásban.

Holnap, pénteken, november hó 23-án:

Karczag Marcsa utolsó fellépte:

Takarodó.

Dráma 4 felvonásban.

Szerkesztői-posta.

Érdeklődő. A regényt — ezt fejt ki Mikszáth kissé futólagosan az idej. „Almanach” előszavában — bizony csak üzleti szempontból szokás drámáit átdolgozni. Meghatásolja a kétféle terepnumát maga a színtér természetét; a regényben esemény, a drámában csak esemény tárul elénk. A kérdéstől kimerítő esszé-t talál báró Kemény Zsigmondnál. E helyen nem szolgálhatunk hosszú lére eresztett értékezősekkel.

Diszciplína. A „Rabitz”-fal Rabitz berlini technikus által felalált, dróthálóból készült tűzállófal, amelyre cementet raknak fel. Alkalmazzák lakószobákban, gyárakban, hol a tér sütik s nem kell terhet hordani.

G. K. Holnap és holnapután.

Nagyon nehéz

sőt majdnem teljesen tehetetlenly szert találni, mely gyermekek részére épp oly megbízható és eredményes hatása, mint a gyógycsukamájolajból alphosphorsavas mész és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió; mert a Scott féle Emulsió a fiatal szervezetbe új erőt vezet és átszítja a fejlődéssel kapcsolatos nehézségeken. A Scott féle Emulsió egyúttal jó ízű, könnyen emészthető és oly tisztaszer, hogy a legcsekélyebb zavarokat sem okozza és állandóan csak a legjobb sikerrel használható. A Scott féle Emulsió sokkal jobb, mint a közönséges csukamájolaj.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

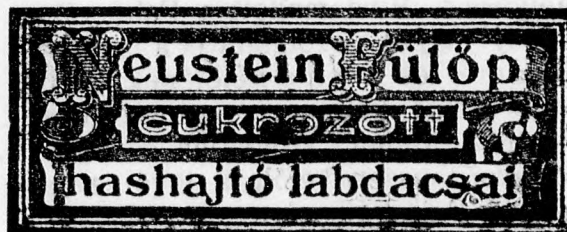
Ezen lapra való hiva kozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál.

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”

BUDAPEST, IV., VÁCZI UTCZA 34/50

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerházaiban.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek hajóját legjobb eredménnyel használhatván, gyöngéden hashajtók, vér tisztítók; egy gyógyszerem jobb a mellette oly ártalmatlan, mint a pirulák.

Székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsőjük végéig meg gyermekek is szívesen veszik be. 5 darabot tartalmazó dohoz 30 fillér, egy tükeres mely dohoz, tehát 120 pillát tartalmaz, csak 2 kor. 45 ut. a pénz előleges beküldése mellett egy tükeres bérmentve szállítatik.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük hurozottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak, ha minden dohoz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényeszkileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót” hoz címzett gyógyszerháza Bécs, I., Plankeng 6. Kapható: Debrecen: Balázs Odón. Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész utraknál.

1403/1906. P.

Értesítés.

A debreceni ref. egyház presbitériuma értesíti az egyház tagjait, hogy az Egyházi Törvény 24 § a értelmében az egyház főgondnokának a presbitérium negyedrészenek, az egyház községi közgyűlési tagok negyedrészenek újra választása következik. E választás alkalmával szavazati jogának élhet az egyháznak „minden önálló, apai vagy gyámi hatalom alatt nem levő, habár az apával közös háztartásban élő, de egyházi közterhet viselő 24 évet betöltött vagy nagykorúsított férfi tagja, valamint özvegy vagy fér.telen nő, továbbá vegyes házasságban élő ev. ref. hitű nők is, kik az előző évekről rendes egyházi- és közalapi tartozásaikat a választást egy hónappal megelőzőleg lerótták: ha az egyházi hatóság által egyházi vétség miatt fegyelmi uton szavazati-joguk elvesztésével büntetve nincsenek” E. T. 195 §.

A presbitérium tehát úgy rendelkezett, hogy a választó egyház-tagok névjegyzéke az évi dec. 5 én d. u. 5 óráig elkészítessék és mindazok az egyháztagok bele vétesenek, kik 1905 évi dec. 31-ig fenálló egyházi adó- és közalapi tartozásaikat 1906. évi dec. 1-ig lefizetik vagy már lefizették és a kik erre az évre vétettek fel adózó egyház-tagokul.

Közszírré teszi azt is, hogy a választók névjegyzéke az évi dec. 6-án dél előtt 9 órától 10 napra, tehát 16-án délután 5 óráig az egyházi számvevői hivatalos helyiségében közszemlére ki lesz téve, hol azt a hivataios órák alatt bárki megtekintheti s ellene ez idő alatt akár szóbelileg, akár írásban felszólalással élhet. E. T. 197 §.

Kelt Debrecenben az ev. ref. egyház presbitériumának 1906 évi november hó 18-án tartott gyűléséből.

Kiss Albert Simonffy Imre

h. lelkészelnök. kir. tanácsos főgondnok.

Somogyi Pál

főjegyző.

Ne mulasszon el kérni ingyen és bérmentve és mintákat a legjobb styriai

férfi. és női-lodenből

vadászatra, erdőszetre és turisztikára valamint az összes divatszövegekből férfi- és gyermeköltönyökre, felöltőkre, ulsterekre, a legelősből a legfinomabb minőségig, az általános jó hírnévnek örvendő első és legnagyobb loden-kivitelicégtől

Obláck Vince, cs. és kir. udvari posztó-szállító Graz MURGASSE 9—c.

Legjobb szabásu

glace, svéd és szarvasbőr
keztyük

Schön Sándor

keztyű, kötszer és orvosi műszertárban

DEBRECEN,

Piac u. 12. (Stenczinger-ház.)

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

egy részének bizonyult háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kúszvényéi, csúznál és meghúlések-nél, bedörzsölés keppen használva.
Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszőlván minden gyógyszerházaiban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany országhoz”
Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

**Ha köszvényben, reumában, ischiás-
ban szenved,**

vegyen egy üveg 556-66-3.

Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-,
hát és derékfájást, kezek és lábak gyen-
geségét, fájdalmakat és daganatokat biz-
tosan gyógyít. Hatása a legrovidebb idő
alatt észlelhető. Kapható **Dr. Flesch E. M.**
„Magyar korona” gyógyszerárában,
Győr, Baross-ut 24. szám. — Másfél
deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb
használatra való „Családi” üveg ára 5
kor. 3 kis, vagy 2 „Családi” üveg rende-
lésénél már bérmentve utánvétel küldjük.

A butorvásárló

közönség csakis saját érdekében ese-
lekszik, ha szükségleteinek kielégi-
tése végett, complete berendezések-
ben, menyasszonyi kelengyékben,
valamint egyes darabokban dusan fel-
szerelt az 1875. év óta fennálló az
egész országban-elsőrendűnek elis-
mert és több éremmel kitüntetett

SCHWARZ VILMOS

Csász. és kir. udvari butorgyáros céget
Debrecen, Piac u. 71 sz.

keresi fel, hogy fényesen berendezett
nagy választékot nyújtó állandó ki-
állítás tart a legfinomabb és leg-
nevezetesebb faju fából készült mo-
dern fa és a legizlésebb kivitelű
kárbitozott butorokból, melyeket bár-
mikor a legnagyobb készséggel mutat
meg mindazoknak, kik a szép és
finom butort látni óhajtják még a
venni nem szándékozóknak is *Költ-
ségvetéssel és rajzokkal készséggel
díjmentesen szolgál.*

Szövetkezés! Takarékoság! Erő! a jólét alapja!

Alírási felhívás.

- A ki fiának** pályája kezdetén pénzt akar adni.
- A ki leányát** gond nélkül akarja kiházasítani.
- A ki önállósítani** akarja magát
- A ki házat, földet** akar szerezni olcsó kényelmes lefizetésre.
- A ki öreg napjaira** betegségére nem akar másra szorulni,

idején gondoskodjék és lépjen be a

|| Népsegélyző Bank ||

m. sz. most alakuló II. évtársulata tagjai sorába erejéhez mérten heti befizetéssel.
Iskolás gyermekekre, kis jövedelmű egyénekre való tekintettel már

heti 10 fillér

befizetéssel is be lehet tagul lépni.

Betétjeire mindenki könnyen törleszthető kölcsönt kaphat, mert
társulataink 6 és 12 évesek.

Első évtársulatunk 1523 tagja 42085 betétet fizet hetenkint, mely befi-
zetés az évtársulatok lejártáig es. 1750,000 K. befizetésnek felel meg, mely
összeg után a társulat tagjai 6% haszoneredményben fognak részesülni.

Eddig 800 esetben 600,000 kor. kölcsönt adtunk ki szövetkezetünk
tagjainak.

Tagul jelentkezhetni a **NÉPSEGÉLYZŐ BANK** m. sz. helyiségeiben
Piac-utca 12. szám.

AZ IGAZGATÓSÁG:

DOMAHIDY ELEMÉR

Hajdu vm. és Debrecen sz. kir. város v. főispánja elnök.

GERÉBY PÁL

földbirtokos ügyvezető igazgató.

Dr. WEISZ JÓZSEF

ügyvédi jogtanácsos

Dr. Balkányi Emil

Dr. Burger Andor

Somossy László

Werlin Sándor

FORRAI ERNŐ

földbirt. alelnök

Békés Lajos

Dávidházi Kálmán

Lamprecht Frigyes

Dr. Varga Elemér

KONTSEK GÉZA

nagykeresk. alelnök.

Dr. Kun Béla

Békés Emil

Lusztig Dezső

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Gyuresány Béla

Trigárszky Emil

Ungár Jenő.

A perselyek az Iparbank irakataiban láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékoságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek,

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is

Tájékozással szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. " " " " " "	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

Magyar államvasutak menetrendje.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Erztemér — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csák Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csák Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	17
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	25
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	08
vásártérről —	d. e.	8	16
B.-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	34
vásártérről —	d. u.	4	47
m. á. vasúttól	este	7	—
vásártérről —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Debrecenre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(F.-Ladánygy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29
Budapest—Nagyvárad f. gyorsv.	este	6	48
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csák P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csák Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Erztemér—M.-Szigetről — —	d. u.	4	12
Csák M.-Szigetről — — —	este	10	11
Szatmár felől — — — — —	este	6	40
Kassa—Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	d. e.	11	31
vásártérről —	reggel	7	33
m. á. vasúttól —	d. e.	7	40
B.-Sz.-Mihály	este	6	22
H.-Böszörmény	este	6	38
felől	d. u.	3	29
vásártérről —	d. u.	8	35
m. á. vasúttól —	d. u.	7	44
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	54
F.-Abony felől m. á. vasúttól	reggel	5	25
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	35
O.-Kócs—Polgár felől m. á. v.-hoz	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8	13

„Fillérbank Szövetkezet”

1907. évi január hó 1-én kezdi meg működését.

Minden évi ársulat 5 évre alakul. Egy törzsbetét 50 fillér, mely hetenként fizetendő.

Célja hogy a heti befizetésekkel a tagok takarékoságát előmozdítsa és hogy tagjai részére olcsó és könnyen visszavizethető kölcsönöket nyújtson.

Minden törzsbetét után 100 korona kölcsön vehető fel, ezen kölcsön heti 50 fillér befizetéssel visszafizethető, melyben a kamat is befoglaltatik, tehát külön kamatot nem kell fizetni.

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve, postai befizetési lapok útján teljesíthetik. Tagul lehet jelentkezni aláírott igazgatóság bármely tagjánál.

FILLÉRBANK-SZÖVETKEZET IGAZGATÓSÁGA:

Steiner Gábor

nyug. ezredes elnök.

Jeney Szabó Miklós

rendőr kapitány elnök.

Dr. Varga Kálmán

ügyvéd jogtanácsos.

Balogh Péter gazdálkodó

Csáky János vágóhídi igazgató

Dr. Czákó Zsigmond orvos

Domán Miksa kereskedő

Ecsedi Imre gazdálkodó

Trenkel Jenő kereskedő

Halász Izidor szálloda tulajdonos

Juhász István lakatos

Koszorus Kálmán városi tisztviselő

Wider Jenő gyógyszerész

Dr. Irinyi István

ügyvéd, alelnök.

Rózsa Géza

ügyvezető igazgató.

Molnár József gazdálkodó

Móritz Ferenc hentes

Oláh Géza kir. bírósági vht.

Róth Antal kereskedő

Dr. Rózsa Mór orvos

Schvare Armin pszománny gyáros

Steiner Manó gyógyszerész

Székely Arhur magentisztviselő

Tóth Mihály másváros

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

MINIMAX.

A legtöbb tüzesetek a nyári idényben esnek. — Ha minden háznál, üzlethez, iségben, műhelyben, szállodákban csak egy

MINIMAX

tűzoltó készülék volna, nagy tüzkárok lennének elkerülhetők — Minimax szab. tűzoltó készülékek egyedüli raktára

TOTH GYULA

vaskereskedő, DEBRECEN, Városháza.

MINIMAX.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőnyösebb bevásárlási forrása

Neumann M.

es. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.